TODORAȘ PURCĂRAȘU

Era odată un împărat, și împăratu acela avea-naintea palatului său un măr foarte înalt, atâta era de înalt încât nu i se vedea vârfu.

Împăratu era bătrân foarte. Într-o noapte împăratu visă că de va mânca un măr din măru care era în fața palatului va întânări ca un copil de-o zi.

A trimis scrisori prin multe țări și răvașe prin multe orașe, că cine se va sui în măru din fața palatului și îi va aduce un măr din acel pom îi va da jumătate de împărăție și pe fata lui de soție.

Alergat-au feciori de crai și de împărați, să-și cerce norocu, dar nici unu nu a putut face nicio ispravă. Venit-au feți-frumoși și mulți viteji, care se luptaseră cu zmei și cu bălauri, dar toți s-au întors acasă cu buzele drâmboiete.

Odată intră la împăratu purcaru său Todoraș și îi zise împăratului:

— Înălțate împărate, să nu-ți fie cu supărare că aș voi și eu să-mi încerc norocu, să mă sui în măr și dacă oi izbuti să aduc un măr, o fi bine și de înălțatu împărat și o fi bine și de mine.

— Apoi, iacă-ți calea, fătu-meu, numa să fii fecior! Încearcă și tu, poate să fii mai norocos decât ceilalți.

Todoraș purcărașu, luându-și merinde pe o zi și toporașu său, începu a se urca pe tulpina mărului, într-o zi de duminecă, pe când a început a se crepeți de ziuă.

Se suia Todoraș cu spor, nu-i vorbă, parcă era o mâță, iar când se obosea, împlânta toporu în tulpina mărului, se așeza pe el și se odihnea, apoi iarăși se suia.

Trecuse prânzu, trecuse și amiazu, se apropia ujina, dar de vârfu pomului nici pomeneală nu era să se vadă. Todoraș se tot suia. Sfinți soarele, și ridicându-și Todoraș capu în sus văzu dasupra capului ceva întunecos ca un nor. Atunci, apropiindu-se tot mai mult de nor, auzi deodată un glas zicându-i:

— Cine ești, om pământean? Dacă ești om bun, vino, dar

dacă ești om rău, să nu cutezi să vii aici, că am o cățauă cu dinți de fier și cu măsele de oțel, și dacă te apucă, tot te-mbucă!

— Om bun, om bun! răspunse Todoraș, și își și puse picioru pe noru pe care îl văzuse el dasupra capului.

Când ajunse dasupra norului, mai mare îi fu mirarea când văzu aici o casă frumoasă ca-n povești. Era casa în care se afla o babă pe care o chema Sfânta Luni.

— Bună sara, babo! zise Todoraș.

— Mulțam dumitale, feciorașule pământean. Da ce ți-o adus vântu – păru, cioarele - picioarele și corbii - ochii pe aici? Că pe aici ființă de om pământean încă nu a pus picioru!

— Nu mi-o adus vântu - păru, cioarele - picioarele și corbii - ochii, răspunse voinicu nostru, ci eu singur am venit, că sunt harnic de capu meu! Și vreau să mă sui în vârful mărului ăstuia, să aduc un măr din el, să-l duc împăratului, că o visat împăratu că dacă o mânca din măru ăstui pom va întânări ca un copil de-o zi.

— Hei, dragu meu, dar de greu lucru te-ai hotărât să te apuci, că eu sunt aici de-o grămadă de ani și nu știu să aibă măru ăsta vârf. Da iacă, io ți-oi da de cină, ti-i hodini aici în noaptea asta, iar mâne dimineață îi pleca cu noaptea-n cap la sora mea, la Sfânta Marți. Io ți-oi pregăti o merinde ușoară, din care oricât îi mânca, tot nu se va gata și îi încerca la sora mea, poate ea de nu o fi auzit cumva de vârfu mărului, că e mai bătrână decât mine.

Todoraș după cină se culcă, iar dimineața, luându-și merindea ușoară și toporașu, începu iară a se urca pe tulpina mărului. Cătră sară ajunse la Sfânta Marță. Când să se apropie mai bine, auzi un glas întrebând:

— Cine ești, om pământean? dacă ești om bun, vino, dar dacă ești om rău, să nu îndrăznești să calci cu picioarele p-aici, că am o cățeauă cu dinții de fier și cu măsele de oțel și dacă te apucă, tot te-mbucă.

— Om bun, om bun! răspunse Todoraș și se coborî pe

noru unde era casa Sfintei Marți.

— Bună sara, babo! îi dete binețe Todoraș.

— Mulțam dumitale, fecioraș pământean. Da ce ți-o adus vântu - păru, cioarele - picioarele și corbii - ochii pe aici pe unde ființă de om pământean n-a călcat cu picioarele?

— Nu mi-o adus vântu - păru, cioarele - picioarele și corbii - ochii pe aici, ci eu singur am venit, că sunt vrednic de capu meu! Vreau să mă sui în vârfu ăstui măr, să ieu d-acolo un măr și să-l duc împăratului, că s-a visat într-o noapte că dacă va mânca din măr va întânări ca un copil de-o zi.

— Hei, dragu meu, dar de greu lucru te-ai hotărât să te apuci, că eu sunt aici de o grămadă de ani și nu știu să aibă măru ăsta vârf. Dacă te-ai ostenit de ai ajuns până aici, iacă, eu ți-oi da de cină și te vei hodini noaptea asta aici, iar mâne dimineață vei pleca la sora mea Sfânta Miercuri, că ea e mai bătrână decât mine și poate ea îți va ști spune ceva.

Mâne-zi Todoraș se sculă de dimineață și mulțămindu-i babii pentru cină și pentru hodină, își luă ziua bună și începu iarăși a se urca pe tulpina mărului în sus, doară-doară va putea ajunge la vârf.

Și tot așa călători feciorul nostru, de la Sfânta Miercuri la Sfânta Joi, a trecut pe la Sfânta Vineri, până ajunse la Sfânta Sâmbătă, iar seara a ajuns la un nor alb, de gândeai că e făcut din neauă. Îți lua vederile, atâta era de alb.

Dodată auzi un glas din vârful mărului:

— Dacă ești om bun, vino! dar dacă ești om rău, să nu te apropii, că am o cățeuă cu dinți de fier și cu măsele de oțel, și cum te-apucă, tot te-mbucă.

— Om bun, om bun! Sfântă Duminecă! răspunse Todoraș, bucuros că vedea vârful mărului, care era încărcat de mere, roșii și galbene, de gândeai că sunt făcute din aur.

Todoraș se coborî și puse picioru pe noru alb și merse la casa Sfintei Dumineci, care era așezată între crengile

mărului și abia se vedea printre frunze și printre mere. Când dete cu ochii de Sfânta Duminică, îi dete bineţe:

— Bună sara, Sfântă Duminecă!

— Să fii sănătos, Todoraș purcăraș! O, da de mult te tot aștept să vii aici la mine. Că am o fată mare și la nașterea ei mi-a spus Ursita că tu vei fi bărbatu ei!

— Ba, eu nu pot să-i fiu bărbatu ei, că eu am venit până aici să duc împăratului un măr de aici din vârfu mărului, că el s-a visat într-o noapte că dacă va mânca un măr din pomu ăsta, va întânări ca un copil de-o zi, și dacă-i duc măru, îmi dă jumătate din împărăţie și fata lui de soţie.

— Bine - zise Sfânta Duminecă - dacă asta ţi-i voia și ăsta ţi-i planu, eu numai așa te las să iei un măr din pom să-l duci împăratului, dacă mă slujești un an de zile, altcum nu-ţi dau voie.

— Foarte bucuros te-oi servi, răspunse Todoraș.

A doaua zi Sfânta Duminică se sculă de dimineaţă și se îmbrăcă să meargă la biserică. Lui Todoraș nu-i dădu alt lucru decât să măture și să tăgășească prin ocol. La urmă, înainte de plecare, îi mai spuse că într-o cămară este închis un zmeu, care i-a fost furat fata, dar prinzându-l, l-a legat cu trei cercuri de fier și l-a închis acolo, lăsându-l să moară de foame și de sete. I-a pritit lui Todoraș ca nu cumva să-l pună păcatele să-i deie apă să beie, că atunci zmeu prinde putere, rupe cercurile și iară îi fură fata.

Todoraș îi făgădui că le va împlini pe toate bine. După ce plecă baba, Todoraș se apucă de lucru.

Mătură frumos tot ocolu, așează toate lucrurile la locu lor și învârtindu-se pe lângă casă ajunse la cămara în care era zmeul închis. Cum îl văzu zmeul, îl rugă așa:

— Dragu meu Todoraș, fie-ţi milă de mine și fă-mi un bine. Dă-mi numai trei picături de apă. Că mi-e tare sete.

Fiindu-i milă lui Todoraș de zmeu, merse și-i aduse trei picături de apă. Cum înghiţi zmeu cele trei picături de apă se umflă o dată din toate puterile și dintr-o dată, toate cele trei cercuri cu care era legat zmeu plesniră, ieși afară din

cămară și furând fata din nou o șterse la fugă. Todoraș nu mai știa ce să facă de năcăjit ce era. Nu putea înțelege cum de zmeu căpătase așa putere mare, numai din trei picături de apă. Ce îi va zice și ce va face stăpână-sa cu el, când va vedea că nu-i nici fata, nici zmeu?

Maica Duminecă veni repede acasă, căci ea știa tot ce s-a petrecut după plecarea ei de acasă.

— Vai de mine! dar ce mi-ai făcut, Todoraș? îi zise bătrâna tânguindu-se. Ce să mă știu face acuma fără fată? Na unsorile astea și ori pe cine-l vei unge cu ele, dacă e mort va învia, apoi mergi până unde vei da de palatul zmeului și dacă-mi aduci fata îți dau măru.

— Bine, Maică Duminecă, mă duc și până nu dau de zmeu, nu mă opresc și am să aduc fata acasă.

Todoraș se pregăti în grabă mare și se luă pe urmele zmeului. Cum mergea grăbit pe drum, dădu peste un uliu mort. Luă îndată unsoarea pe care i-o dete Maica Duminecă, unse cu ea penele uliului, și uliul îndată se sculă și zbură și, învârtindu-se în zbor împrejuru lui Todoraș, îi spuse:

— Alelei, drag gazda-meu, că bine am dormit! Când vei avea vrun năcaz mare, vină numai în pădurea asta și eu te-oi ajuta că și tu m-ai ajutat și mi-ai dat viață.

Și pornind din nou la drum, Todoraș văzu un lup mort, lângă o baltă. Cum îl văzu, îl unse și pe el și lupu îndată se trezi și dând ocol lui Todoraș, se apropie de el și îi zise:

— Oh, drag gazda-meu, că bine am mai dormit! Fiindcă mi-ai făcut un mare bine, și eu sunt dator să-ți fac un mare bine. Când s-o întâmpla să ai vrun năcaz mare, vino numai, pe aicea, pe aproape, și eu te voi ajuta.

Și iarăși plecă Todoraș mai departe, cale lungă să-i ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult mai este.

Mergând așa, ajunse la țărmurile unui râu. Fiind flămând, se așeză jos pe iarbă și scoțându-și merindea începu să mânce, iar după ce se sătură bine, coborî la râu să beie apă. Aci văzu un pește mort, mâncat de cioare și de

corbi. Luă unsoarea și cum unse oasele peștelui, peștele învie și deodată sări în apă ca o suliță. Todoraș se ridică să plece mai departe pe țărmure în sus, când deodată vede peștele ieșindu-i înainte și-i spuse:

— Vai, drag gazda-meu, da bine am mai dormit! Când vei avea lipsă de mine, vino numai la râu ăsta și eu te-oi ajuta, că și tu m-ai ajutat.

Plecând Todorașu nostru mai departe, ajunse la fântâna zmeului. Cum ajunse se așeză pe iarbă la umbra unei sălcii mari și punându-și fluierul la buze, începu a trăgăna, încât și frunzele începură a se legăna de cântecu jalnic a lui Todoraș.

Deodată fata Sfintei Dumineci, auzind fluieru, veni să vadă cine cântă din fluier cu atâta jale, de parcă ți se rupea inima ascultându-l. Cum o văzu Todoraș că se apropie de el, îi zise:

— Hai repede să fugim, să nu ne prindă zmeu! și se luară amândoi și fugiră.

Cățeaua zmeului fugi repede la patu zmeului, unde-și dormea el somnu de-amiaz, și îi zise:

— Heleleau, beleleau, drag gazda-meu, scoală-te, că nu știu cine a furat pe doamna mea!

— Da lasă, fure-o, că oi durmi o durmită, oi bea o băută și-oi fugi o fugită și i-oi ajunge.

Așa și făcu zmeu. Dormi cât dormi, apoi beu ce beu și se luă la fugă nebună după ei și nu trecu ca de când vă povestesc și îi și ajunse.

— Ai mare noroc, Todoraș - zise zmeu - că mi-ai făcut un mare bine, atunci când mi-ai dat trei picături de apă, de am putut scăpa din robia Sfintei Dumineci, altcum te făceam una cu pământu.

Și luând zmeu fata de mână, s-au întors înapoi la palatul său.

Todoraș se întoarse năcăjit la stăpână-sa. Aceasta cum îl văzu îl întrebă:

— No, dragul meu Todoraș, ce ispravă ai făcut pe unde

ai umblat?

— Era să fie bine! răspunse Todoraș, dar ne-a ajuns zmeu din urmă și a luat iară fata.

— Acuma, dragu meu. Să mergi la Baba-Ana-Năzdrăvana și să o slujești un an și o zi, iar după ce vei împlini anu, să-i ceri ca plată să-ți deie să alegi un cal din slava ei, care-i vrea tu. Da bagă de samă ce-ți spun: baba are între caii ei un cal cu șapte inimi, un cal năzdrăvan; îi vedea între toți caii ei frumoși un cal urât și slab, numa osu și pielea, tu pe acela să-l alegi și al tu să nu primești. Cu calu ăsta nu te va mai ajunge zmeu.

Todoraș plecă îndată la Baba-Ana-Năzdrăvana. Cum ajunse la ea, Baba îl întrebă:

— Ce vânt te-a adus pe aici, ori poate ți-ai urât zilele?

— Nu mi-am urât zilele, babo, ci am venit să te slujesc cu cinste și cu omenie, iar când oi plini anu și o zi, în loc de plată să-mi dai un cal pe ales. Care mi-o plăcea mai mult.

— Bine, Todoraș - îi răspunse baba - dar să bagi de samă că de mi-i pierde vreun cal, îl plătești cu capu. Vezi stoborii ăștia împlântați în pământ? Acolo-ți va sta capu!

În ocolu babii erau o mulțime de stobori și în fiecare stobor era împlântat un cap de om. Numai un singur stobor era fără cap și stoboru striga întruna: „Dă-mi cap! Dă-mi cap!”

Baba-Ana-Năzdrăvana era tare voioasă, crezând că Todoraș nu o va putea sluji un an și o zi și așa îi va pune și capu lui în stoboru care cerea cap de om.

Baba chemă pe Todoraș în odaia ei și îi dete să mânce, iară ea se duse în ștălog și începu a bate o iapă, de o făcu toată vărgi pe spate și îi porunci iepei așa:

— Să te duci în codri, să crăpi un lemn gros în patru, să te bagi în el, apoi să-l închei la loc, așa ca să nu se cunoască niciun fel de urmă, că dacă te va afla Todoraș și va veni cu tine acasă, va fi vai de pielea ta!

Baba veni apoi la Todoraș și îi zise:

— Nu-ți dau alta de lucru, decât să păzești o iapă la

pășune; dar de nu vei putea-o păzi, vezi stoboru acela fără cap, acolo îți va sta capu! Dacă o vei păzi și nu vei pierde-o, îți dau simbria așa cum ai dorit.

— Bine! am s-o păzesc! răspunse Todoraș.

Luând iapa de căpăstru, plecă cu ea la pășune. Ajungând la locu de pășunat, împiedică iapa și se trase la umbra unui copac să se odihnească. Văzând iapa că Todoraș doarme, își făcu urma pierdută și se ascunse în codri, unde crepă în patru un lemn gros, se băgă în el, și a încheiat bine crepăturile, ca să nu se cunoască nicio urmă, așa după cum îi poruncise Baba-Ana-Năzdrăvana.

Către sară, sculându-se Todoraș, mai mare îi fu spaima când văzu că iapa nu e nicăirea. Căută în dreapta, căută în stânga, dar iapă ca-n palmă.

Parcă a înghițit-o pământu, nu alta. Merge prin pădure și caută-n dreapta, caută-n stânga și iapa nicăirea. Todoraș, de năcaz, începu a plânge și a se văita. Că știa ce-l așteaptă dacă merge la babă fără de iapă. Deodată îi ieși în cale uliul și văzându-l pe Todoraș al nostru plângând, îl întrebă:

— De ce plângi și te năcăjești așa, drag gazda-meu?

— D-apoi cum n-oi plânge și cum nu m-oi năcăji, că iacă mi-a dat Baba-Ana-Năzdrăvana să-i păzesc o afurisită de iapă la pășune și scăpându-mă somnu, a pierit și nu o mai pot afla și dacă mă întorc la baba fără de iapă, îmi taie capu și mi-l pune și pe al meu într-un stobor în ocolu ei.

— Nu te năcăji, drag gazda-meu - îl încuraje uliul - stai puțin aci și mă așteaptă, că eu am să ți-o găsesc și ți-o aduc aici.

Și numa ce văzu Todoraș că se adunară o mulțime de uli și porniră să caute iapa. Nu trecu mult și iacă vede venind iapa, fugind cât o țineau picioarele, mânată de un nor de ulii. Nu știa ce să facă de bucurie și cum să mulțămească uliului, pentru marele bine ce i l-a făcut. Luă iapa de căpăstru și plecă cu ea către casa babii, voios că a scăpat de moarte.

Când îl văzu baba că intră cu iapa pe poartă, era cât p-aci să crepe de năcaz. Todoraș duse iapa în grajd și merse la babă să-i deie de cină. După cină se duse să se culce, iar mâne-zi de dimineață, baba îi dădu prânzu lui Todoraș, iar ea se duse iarăși la iapă și-i trase o sfântă de bătaie și îi dete poruncă să se ascundă în pământ, sub rădăcinile unui copac mare, că dacă și a doaua oară va veni acasă, adusă de Todoraș de căpăstru, îi va pune capu ei în stobor.

După ce Todoraș prânzi, se duse la grajd, luă iapa de căpăstru și merse cu ea la pășune. Puse piedicile în picioarele iepii, iar el se trase la umbră să se hodinească. De la o vreme iară îl fură somnu și adormi. Văzând iapa că Todoraș iară doarme, iară-și pierdu urma și s-a băgat în pământ, la rădăcina unui arbore mare, așa cum avea poruncă de la stăpână-sa.

Apropiindu-se seara, Todoraș iară se trezi fără iapă. Începu iară a se tângui și a plânge prin pădure, căutând iapa.

Mergând el prin pădure, se întâlnește cu lupu pe care îl înviase.

— De ce plângi și te năcăjești, drag gazda-meu? îl întrebă lupu.

— D-apoi cum să nu plâng și să nu mă năcăjesc, că m-am băgat slugă la Baba-Ana-Năzdrăvana și mi-a dat să-i păzesc o încânită de iapă și acuma am pierdut-o a doaua oară și dacă nu o găsesc, îmi pierd capu.

— Oh, stăpânu meu drag - zise lupu - nu te mai năcăji nimic, un bine mi-ai făcut și cu un bine ți-s dator. Stai aci și mă așteaptă, că îndată va fi iapa înaintea ta.

Nu trecu mult timp, când iacă vede Todoraș iapa venind în goana mare către el, și în urma ei o droaie de lupi care o urmăreau. Mai mare îi fu bucuria lui Todoraș, când văzu iară iapa înaintea lui. O luă de căpăstru și mulțumindu-i lupului, merse cu iapa la baba. Când îl văzu baba că vine iară cu iapa, se făcu foc și pară de năcaz.

Todoraș băgă iapa în ștălog și intră la baba să-i deie de

cină. După cină Todoraș merse de se culcă. A doaua zi dimineața, baba dete lui Todoraș să mănânce. Iar ea luă un zbiciu și merse la iapă și, lovind-o fără milă, îi porunci așa:

— Să te duci, iapă afurisită, în fundu mării, să nu te mai găsească, că dacă și acuma te găsește, apoi nu fac altceva cu tine, numai să te belesc de vie.

Todoraș luă iapa și plecă cu ea la pășune. O împiedecă și se așeză iarăși la umbră și de la o vreme iară îl fură somnu. Când se trezi, iapa nicăieri. „Acuma-i acuma! își zise Todoraș. Până acuma am scăpat cum am scăpat, dar acuma mă tem că am să dau de dracu."

Se luă năcăjit prin pădure și tot merse, până ce ajunse la un râu mare. Aci se așeză jos pe iarbă, că nu-l mai țineau picioarele de obosit ce era. Aruncând ochii la apa râului, numai ce vede peștele pe care îl înviase el.

Cum îl văzu peștele pe Todoraș, îl întrebă:

— De ce ești așa de năcăjit, drag gazda-meu?

— D-apoi cum să nu fiu năcăjit, că uită ce am pățit.

Și Todoraș povesti peștelui toată pățania lui cu iapa și îi spuse ce pedeapsă îl așteaptă, dacă nu găsește iapa.

— Lasă, drag gazda-meu - zise peștele - nu te mai năcăji nimic, că pentru binele pe care mi l-ai făcut tu mie și eu sunt dator să-ți fac un bine. Așteaptă-mă aicea la țărmure, că nu peste mult timp îți aduc iapa, că eu am văzut unde s-a ascuns.

Cât ai număra până la o sută, iapa era înaintea lui Todoraș în apă, încunjurată de o mulțime de pești, unu mai mare decât altu. Bietul Todoraș nu mai putea de bucurie și mulțămind peștelui pentru binele ce i l-a făcut, luă iapa de căpăstru și se grăbi să nu-l prindă noaptea pe drum. Baba, văzând că se începuse a se înnopta și Todoraș nu se întorsese încă, era tare voioasă, crezând că de data asta nu o să mai găsească iapa și îi va pune capu în stobor. Când îl văzu baba că vine grăbit ținând iapa de căpăstru, începu să-și smulgă păru din cap, de năcăjită ce era.

Todoraș intră pe poartă, duse iapa la locu ei și o legă,

apoi intră voios la baba. Baba îi dete cina, iar el după cină merse să se culce, că era tare obosit.

Dimineața după ce se sculă, merse la baba și îi ceru să-i deie plata, așa după cum le-a fost tocmeala. Că, mă rog dumneavoastră, pe vremea aceea nu erau anii așa de lungi ca și azi și Todoraș împlinise un an și o zi.

Baba merse cu Todoraș în ștălog, îi arătă caii ei frumoși și grași și îi zise:

— Dragul meu Todoraș, fiindcă m-ai slujit cu credință, iaca alege-ți calu pe care îl vrei tu, care crezi tu că e mai gras și mai frumos, că ai de unde să-ți alegi.

— Eu, babă, mă îndestulesc cu calu ăsta, răspunse Todoraș, arătând un cal plin de bube, băligos și slab, de-i puteai număra coastele.

— O! bată-te focu tău! zise baba mirată, din atâția cai frumoși și grași nu ți-ai aflat pe care să-l iei, numai pe râiosu ăsta. Da ia-ți unu din ăștia tineri și frumoși, să-ți fie mai mare dragu să te sui pe el.

— Mie nu-mi trebuie altu, numa pe ăsta, răspunse Todoraș, și nu se mai mișcă de lângă el.

Văzând baba că Todoraș numai pe acela îl vrea, nu avu încotro vâșca și fu silită să-l deie calu pe care-l voia el, după cum le era tocmeala.

Todoraș își luă calu, îl încălecă și luându-și rămas bun de la babă, plecă iară la fântâna zmeului. Când s-a apropiat de fântâna zmeului, se dete jos de pe cal și-l slobozi să pască, iar el își scoase fluieru de la brâu și, așezându-se jos pe iarbă, începu a cânta din fluier de răsuna valea.

Fata Sfintei Dumineci, auzind glasul frumos al fluierului, alergă la fântână, să vadă cine cântă cu atâta jele.

Cum ajunse la fântână, Todoraș se ridică de jos și spuse fetei:

— Hai acuma să fugim, că acuma am un cal năzdrăvan, care are șapte inimi și cu calu ăsta nu ne mai poate ajunge zmeul nici să crepe!

Fata nu stătu nimic pe gânduri, încălecară amândoi pe

cal și așa alerga calu, de gândeai că-l duce vântu.

Cățeaua zmeului iar merse la stăpânu-său și îi zise:

— Heleleau, beleleau! drag stăpânu meu, iară ți-a furat nevasta.

— Las’ s-o fure, că oi durmi o durmilă, oi bea o băută, și oi fugi o fugită și i-oi ajunge.

— Li-i ajunge când ți-i vedea ceafa și când o curge la deal apa! zise cățeaua către zmeu.

Atunci zmeu, necăjit, băgă pintinii în foc de se înroșiră ca jaru, încălecă calu său care avea cinci inimi și se luă la goană după ei. Calu zmeului necheza de durerea pintinilor cu care îl înțepa în coaste zmeul și striga către frate-so, care avea șapte inimi, pe care călărea Todoraș și fata Duminecii, zicându-i în graiul lor de dobitoace:

— Lasă-te mai mereu, frate, că acuși ajung pintinii unu la altu prin coastele mele, zise calu zmeului.

— D-apoi cum să mă las, frate, nu ar fi oare păcat să moară doauă suflete curate, pentru un suflet necurat? Ba, mai bine dă-i o trântită zmeului tău, că vin și eu să-ți ajut, să-l facem praf și sfărâme! răspunse calu lui Todoraș.

Nici nu gătă bine vorba calu lui Todoraș și zmeu era trântit la pământ. Calu lui Todoraș se întoarse din loc și apropiindu-se de zmeu îl lovi o dată cu copita în moalele capului și-l lăsă mort.

Todoraș încălecă acuma calu zmeului și porniră mai departe către casa Sfintei Dumineci.

Cum îi văzu baba, nu mai putea de bucurie și nu știa cum să-i mulțumească lui Todoraș, că i-a scăpat fata din mânile zmeului.

Lui Todoraș îi căzu pic pe fată și se învoi s-o ieie de nevastă.

A doaua zi baba dete un măr lui Todoraș și îi trimise pe amândoi în țara lui Todoraș, să ducă împăratului măru. Cum îi văzu, împăratu s-a bucurat foarte mult, și Todoraș îi dete împăratului măru. Împăratul luă măru și îmbucă din el, și îndată întânări ca un copil de-o zi.

Împăratu dete lui Todoraș jumătate de împărăție și fata cu cea mai mare bucurie.

Todoraș, luându-și nevasta și pe fata împăratului, merse la părinții săi, dădu pe fata împăratului de soție fratelui său, iar el se apucă de domnie. Pe fratele său îl făcu domn mare, iar el cu nevasta, dacă n-or fi murit, și azi trăiesc!

Petre Ugliș-Delapecica,
Poezii și basme populare din Crișana și Banat, 1968.